

Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 25 januari 2018, nr. 18011130, houdende tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ter bescherming van de onbedekte bollenteelt van hyacint, tulp, lelie, gezaaide zomerbloemen, bloemenzaadteelt, spinazie en de spinaziezaadteelt tegen onkruid (Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de onbedekte bollenteelt van hyacint, tulp, lelie, gezaaide zomerbloemen, bloemenzaadteelt, spinazie en de spinaziezaadteelt tegen onkruid 2018)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelet op artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309);

BESLUIT:

Artikel 1

Tijdelijke vrijstelling als bedoeld in artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 wordt verleend voor het gebruik van Agrichem Asulam 2, voorheen toegelaten onder toelatingsnummer 11078 N, ter bescherming van de onbedekte bollenteelt van hyacint, tulp, lelie, gezaaide zomerbloemen, bloemenzaadteelt, spinazie en de spinaziezaadteelt tegen onkruid.

Artikel 2

De vrijstelling is slechts van toepassing indien de gebruiksvorschriften in de bijlage bij dit besluit worden nageleefd.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en vervalt met ingang van 24 augustus 2018 met dien verstande dat de vrijstelling voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Agrichem Asulam 2:

1. in de bollenteelt van hyacint en tulp geldt met ingang van 15 maart 2018 en vervalt op 12 juli 2018;
2. in de bollenteelt van lelie geldt met ingang van 20 april 2018 en vervalt op 17 augustus 2018;
3. in de teelt van gezaaide zomerbloemen en bloemenzaad geldt met ingang van 15 maart 2018 en vervalt op 10 juli 2018;
4. in de teelt van spinaziezaad geldt met ingang van 15 maart 2018 en vervalt op 10 juli 2018;
5. in de teelt van spinazie geldt met ingang van 26 april 2018 en vervalt op 24 augustus 2018.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de onbedekte bollenteelt van hyacint, tulp, lelie, gezaaide zomerbloemen, bloemenzaadteelt, spinazie en de spinaziezaadteelt tegen onkruid, 2018.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
R.P. van Brouwershaven
directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van dit besluit digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via 'mijn.rvo.nl'. Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van dit besluit mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van dit besluit mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen over uw bezwaarschrift, kijk dan op de website: mijn.rvo.nl. of bel: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

BIJLAGE: WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT AGRICHEM ASULAM 2

Wettelijk Gebruiksvoorschrift

Toegestaan is uitsluitend het professionele gebruik als onkruidbestrijdingsmiddel in de volgende toepassingsgebieden (volgens Definitielijst toepassingsgebieden versie 2.0, Ctgb juni 2011 onder de vermelde toepassingsvoorwaarden

Toepassingsgebied	Type toepassing	Te bestrijden organisme	Dosering (middel) per toepassing	Maximaal aantal toepassingen per teeltcyclus of per 12 maanden	Maximaal aantal liter middel per ha per teeltcyclus of per 12 maanden	Minimum interval tussen toepassingen in dagen
Spinazie (productie-teelt) onbedekte teelt	Voor opkomst	Breedbladige onkruiden en eenjarige grasachtige onkruiden	6 l/ha	1 per 12 maanden	6 l/ha per 12 maanden	Nvt
Spinazie (zaadteelt)	Voor opkomst	Breedbladige onkruiden en eenjarige grasachtige onkruiden	6 l/ha	1 per 12 maanden	6 l/ha per 12 maanden	Nvt
Hyacint (onbedekte teelt)	Na opkomst	Breedbladige onkruiden	2 l/ha	6 per teeltcyclus	12 l/ha per teeltcyclus	14
Tulp (onbedekte teelt)	Na opkomst	Breedbladige onkruiden	2 l/ha	6 per teeltcyclus	12 l/ha per teeltcyclus	14
Lelie (onbedekte teelt)	Na opkomst	Breedbladige onkruiden	1-2 l/ha	12 per teeltcyclus	12 l/ha per teeltcyclus	14
Bloemenzaadteelt (onbedekte teelt)	Na opkomst	Breedbladige onkruiden	2 l/ha	6 per 12 maanden	12 l/ha per 12 maanden	14
Gezaaide zomerbloemen (onbedekte teelt)	Na opkomst	Breedbladige onkruiden	2 l/ha	6 per 12 maanden	12 l/ha per 12 maanden	14

De gevoeligheid van de onkruiden is afhankelijk van het toepassingstijdstip, de dosering is afhankelijk van de grondsoort.

Agrichem Asulam 2 moet worden toegepast in minstens 600 liter water per ha.

In lelie kan de toepassing van Agrichem Asulam 2 onder bepaalde omstandigheden (warm weer, veel instraling) en in sommige cultivars leiden tot enige gewasreactie in de vorm van lichtgroene bladvlekjes.

Toepassingsvoorwaarden

Om het grondwater te beschermen mag dit product niet worden toegepast in grondwaterbeschermingsgebieden.

Om in het water levende organismen en niet tot de doelsoorten behorende planten te beschermen dient in de teelt van bloemenzaad en gezaaide zomerbloemen, lelie, hyacint, tulp en spinazie gebruik te worden gemaakt van een van de volgende maatregelen:

- Lage spuitboomhoogte (met daarvoor geschikte spuitapparatuur, maximaal 30 cm boven de top van het gewas) in combinatie met een driftarme Venturidop en een kantdop, toe te passen;
- sleepdoek met minimaal 50% driftreducerende spuitdoppen;
- overdekte beddenspuit.

TOELICHTING

1 Algemeen

Artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en nr. 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309) (hierna: Verordening (EG) nr. 1107/2009) en artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) maken het mogelijk in bijzondere omstandigheden tijdelijke vrijstelling te verlenen van het verbod om een niet toegelaten gewasbeschermingsmiddel binnen Nederland te brengen, op de markt te brengen, voorhanden te hebben of te gebruiken.

Tijdelijke vrijstelling kan worden verleend als een maatregel nodig blijkt voor een gecontroleerd en beperkt gebruik ter beheersing van een noodsituatie die op geen enkele andere redelijke manier te bestrijden is.

2 Adviezen

2.1 Noodsituatie

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van een noodsituatie.

Gevaar

Algemeen

Schade door onkruiden veroorzaakt kwaliteitsverlies, opbrengstverlies en afkeuringen. Het gevolg hiervan is dat een landbouwtechnisch doelmatige geïntegreerde teelt niet meer mogelijk is.

Spinazie

Schade door onkruiden in de teelt van spinazie ten behoeve van de consumptie bestaat uit opbrengstverlies en afkeuringen. Vanwege de mechanische oogst van spinazie kunnen onkruiden niet handmatig uit het geogoste product worden gesorteerd. De schade wordt geschat op 65 procent opbrengstverlies.

Spinaziezaadteelt

In de zaadteelt van spinazie leidt de aanwezigheid van onkruiden tot opbrengstverlies en verontreiniging van zaadpartijen. Daarnaast kan onkruid een bron zijn van overdraagbare plantenziekten. De schade wordt geschat op 10 tot 100 procent opbrengstverlies.

Lelie, hyacint, tulp

Wanneer onkruiden zoals akkerkers, diverse meldesoorten en klein kruiskruid onvoldoende bestreden kunnen worden leidt dit tot kwantitatieve schade: door gebrek aan concurrentiekracht blijven de bollen klein. De schade door onkruiden kan leiden tot een gemiddelde opbrengstderving van 15 tot 50 procent, waardoor de bloembollenteelt economisch niet langer haalbaar is.

Gezaaide zomerbloemen

Door concurrentie met onkruiden zullen bloemen zich minder goed ontwikkelen, dus kleiner blijven of soms minder goed gevormd zijn, waardoor minder zogenaamde 'eerste kwaliteit' zal worden geproduceerd. Ook verhoogt de aanwezigheid van onkruiden de ziektegevoeligheid van het gewas. De aanwezigheid van onkruiden kan in het uiterste geval leiden tot het volledig verloren gaan van de oogst.

Bloemenzaadteelt

Meer ziektedruk door schimmels en virussen, als gevolg van een suboptimale onkruidbestrijding, kan leiden tot een verminderde zaadkwaliteit met een verminderde kiemkracht. Bloemenzaad vermengd met onkruidzaden is niet vermarktbaar. Opbrengstverlies als gevolg van het schonen van het zaad kan oplopen tot 30 procent of 100 procent bij volledige afkeuring.

Een landbouwtechnisch doelmatige onbedekte teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint in Nederland wordt bedreigd door onvoldoende bestrijding van onkruiden.

Alternatieven

Asulam is een onkruidbestrijdingsmiddel met zowel bodemwerking (door opname van het middel door de wortels van (kiemende) onkruiden) als contactwerking. Beschikbare toegelaten alternatieve herbiciden hebben onvoldoende effect wat ten dele wordt veroorzaakt door de schadelijkheid van een middel voor het gewas zelf waardoor middelen alleen in een laag doseringssysteem kunnen worden toegepast of werken slechts tegen een beperkt aantal onkruiden en/of zijn er beperkingen verbonden aan het gebruik.

Mechanische onkruidbestrijding is vaak een aanvulling, maar kan schade toebrengen aan gewassen en is het door verschillende oorzaken niet altijd effectief of economisch haalbaar waardoor het geen goed alternatief is. Teeltechnische maatregelen zoals vruchtwisseling en bedrijfshygiëne kunnen de onkruiddruk verlagen, maar werken door verschillende oorzaken niet afdoende. Alternatieven voor het gebruik van het voorgestelde middel zijn onvoldoende toereikend teneinde het gevaar afdoende te bestrijden.

Bijzondere omstandigheden

Bij besluit van de Europese Commissie van 19 oktober 2011 (L275/23) is bekendgemaakt dat de werkzame stof asulam niet is goedgekeurd overeenkomstig de Verordening EG 1107/2009. Hierdoor zijn de toelatingen van middelen op basis van asulam ingetrokken per 31 december 2011 en hebben de middelen een opgebruiktermijn tot 31 december 2012 gekregen.

De toelatinghouders hebben een dossier voor goedkeuring van de werkzame stof ingediend bij de Reporting Member State met als 'safe uses' de teelt van spinazie en de teelt van bloembollen. De goedkeuring van de stof wordt verwacht in 2018 en daarna zal toelating voor een middel op basis van asulam worden aangevraagd in deze teelten in Nederland. Middelen op basis van asulam zijn niet beschikbaar in het teeltseizoen 2018.

De aanvraag voldoet aan de eis van bijzondere omstandigheden. De toelatinghouder en sector leveren inspanningen om te komen tot een toelating. Er is perspectief voor de toelating van asulam in de onbedekte teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint in Nederland waardoor een noodverband gerechtvaardigd is.

Conclusie

De NVWA komt tot volgende conclusies:

- een landbouwkundig doelmatige teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint in Nederland wordt bedreigd als onkruid niet of onvoldoende bestreden kan worden;
- een landbouwkundig doelmatige teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint is in Nederland met het beschikbare pakket aan maatregelen en middelen niet mogelijk;
- er is perspectief op een reguliere toelating voor het bestrijden van onkruid in de teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint in Nederland.

De tijdelijke vrijstelling van Agrichem Asulam 2 voor het bestrijden van onkruid in de teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint voldoet aan de criteria voor een noodsituatie.

2.2 Risicobeoordeling

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van aanvaardbare risico's.

Humane toxiciteit

Voldoet aan de eisen.

Volksgezondheid

Voldoet aan de eisen.

Gedrag in het milieu

Voldoet aan de eisen.

Ecotoxiciteit

Voldoet aan de eisen voor vogels, zoogdieren, bijen, niet-doelwit arthropoden, regenwormen, bodem micro-organismen en actief slib.

Conclusie

Het College constateert dat er na het nemen van risicoreducerende maatregelen / het inacht nemen van restrictiezinnen geen risico verbonden is aan de vrijstelling van de volgende toepassingen:

1. onbedekte teelt van gezaaide zomerbloemen en de onbedekte bloemenzaadteelt
2. onbedekte teelt van spinazie en de onbedekte spinaziezaadteelt
3. bollenteelt van tulp en hyacint
4. bollenteelt van lelie

Advies

Gezien het risico adviseert het College een vrijstelling ex artikel 38 Wgb van het gewasbeschermingsmiddel Agrichem Asulam 2 in de onbedekte teelt van gezaaide zomerbloemen en de onbedekte bloemenzaadteelt, de onbedekte teelt van spinazie en de onbedekte spinaziezaadteelt, de bollenteelt van tulp, hyacint en lelie te verlenen onder vermelding van de volgende risicoreducerende maatregelen / restrictiezinnen:

Om in het water levende organismen en niet tot de doelsoorten behorende planten te beschermen is toepassing van het middel uitsluitend toegestaan indien gebruik wordt gemaakt van één van de volgende maatregelen:

- Lage spuitboomhoogte (met daarvoor geschikte spuitapparatuur, maximaal 30 cm boven de top van het gewas) in combinatie met een driftarme Venturidop en een kantdop;
- Sleepdoek met minimaal 50% driftreducerende spuitdoppen;
- Overdekte beddenspuit.

3 Overwegingen

Een tijdelijke vrijstelling van het gewasbeschermingsmiddel Agrichem Asulam 2 is gewenst, omdat zonder deze vrijstelling de onbedekte teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint op geen enkele andere redelijke wijze te beschermen is tegen onkruid. Hierdoor wordt de doelmatige teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint bedreigd.

Belanghebbenden spannen zich in om op korte termijn te beschikken over een regulier toegelaten gewasbeschermingsmiddel.

In het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (zie bijlage bij dit besluit) zijn de risicobeperkende maatregelen overgenomen die door het Ctgb zijn voorgesteld. Vrijstelling voor de toepassing van Agrichem Asulam 2 in deze gewassen werd eerder verleend:

- februari 2017, Staatscourant nr. 9528
- april 2016, Staatscourant nr. 18812
- maart 2015, Staatscourant nr. 6448
- maart 2014, Staatscourant nr. 8146
- maart 2013, Staatscourant nr. 6494

4 Besluit

De adviezen van de NVWA en het Ctgb overnemend, heb ik in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, besloten om op grond van artikel 38 van de Wgb tijdelijke vrijstelling te verlenen voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Agrichem Asulam 2 voor het bestrijden van onkruid in de teelt van spinazie, spinaziezaad, zomerbloemen, bloemenzaad, tulp, lelie en hyacint.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en vervalt met ingang van 24 augustus 2018 met dien verstande dat de vrijstelling

---

voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Agrichem Asulam 2:

1. in de bollenteelt van hyacint en tulp geldt met ingang van 15 maart 2018 en vervalt op 12 juli 2018;
2. in de bollenteelt lelie geldt met ingang van 20 april 2018 en vervalt op 17 augustus 2018;
3. in de teelt van gezaaide zomerbloemen en bloemenzaad geldt met ingang van 15 maart 2018 en vervalt op 10 juli 2018;
4. in de teelt van spinaziezaad geldt met ingang van 15 maart 2018 en vervalt op 10 juli 2018;
5. in de teelt van spinazie geldt met ingang van 26 april 2018 en vervalt op 24 augustus 2018.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
R.P. van Brouwershaven
directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*